

Minister Zdrowia

ZPM.050.1.2026.IP
Warszawa, 28 stycznia 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 14596 z dnia 14 stycznia 2026 r., Pani Poseł Marty Stożek, w sprawie skutków zdrowotnych długotrwałej pracy stojącej i potrzeby działań profilaktycznych w handlu i usługach, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Wskazać należy, że zgodnie z § 39 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650 z późn. zm), pracodawca realizuje obowiązek zapewnienia pracownikom bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności przez zapobieganie zagrożeniom związanym z wykonywaną pracą, właściwą organizacją pracy, stosowanie koniecznych środków profilaktycznych oraz informowanie i szkolenie pracowników.

Ponadto jak stanowi § 49 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia przy wykonywaniu pracy niewymagającej stale pozycji stojącej należy zapewnić pracownikom możliwość siedzenia. Natomiast przy wykonywaniu pracy wymagającej stale pozycji stojącej lub chodzenia należy zapewnić pracownikom możliwość odpoczynku w pobliżu miejsca pracy w pozycji siedzącej.

Jednocześnie Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera opracowuje oraz rozpowszechnia zalecenia dotyczące minimalizowania negatywnych konsekwencji zdrowotnych, związanych z pracą, a przede wszystkim ze sposobem jej wykonywania.

Również według Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), jeśli praca musi być wykonywana w pozycji stojącej, pracownikowi należy zapewnić krzesło lub stołek, a także możliwość regularnego siadania.

W ramach Narodowego Programu Zdrowia, który jest dokumentem strategicznym dla zdrowia publicznego, a więc podstawą działań w tym zakresie, są realizowane zadania w odniesieniu do długotrwałej pracy siedzącej, a opracowane materiały dostępne są m.in. na:

- <https://www.imp.lodz.pl/zalecenia-dotyczace-prawidlowej-organizacji-biura-domowego-zgodnej-z-wymaganiami-ergonomii>;
- <https://www.imp.lodz.pl/organizacja-pracy-przy-komputerze-w-warunkach-pracy-zdalnej>;
- <https://www.imp.lodz.pl/wplyw-narazenia-na-sztuczne-oswietlenie>.

Dodatkowo także Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy (CIOP-PIB), prowadzi działania, które polegają m.in. na informowaniu pracodawców, służby BHP oraz pracowników o możliwości wykonywania pracy naprzemiennie w pozycji stojącej i siedzącej lub stojącej z podparciem, w tym dostrzegając zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa pracy, wynikające z długotrwałego utrzymywania określonych pozycji ciała, prowadzone są badania w tym zakresie – w ramach projektów i zadań realizowanych np. w programie wieloletnim pn. Rządowy Program Poprawy Bezpieczeństwa i Warunków Pracy.

Niezależnie od powyższego, w zakresie usług lekarza lub pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), realizowany jest program profilaktyki chorób układu krążenia (ChUK), który obejmuje ocenę czynników ryzyka (m.in. praca stojąca jako czynnik obciążający układ krążenia), jak również badania określające ryzyko wystąpienia choroby układu krążenia: stężenie we krwi cholesterolu całkowitego, LDL -cholesterolu, HDL -cholesterolu, triglicerydów i poziomu glukozy, dokonanie pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, określenie współczynnika masy ciała (BMI) oraz edukację zdrowotną. W przypadku rozpoznania choroby układu krążenia przez lekarza lub pielęgniarkę POZ, świadczeniobiorca oprócz zaleceń dotyczących konieczności zmiany trybu życia, w razie potrzeby jest kierowany na dalszą diagnostykę lub leczenie. Program CHUK jest narzędziem profilaktycznym również w przypadku osób wykonujących długotrwałą pracę stojącą, gdyż umożliwia wczesne wykrywanie zaburzeń krążenia i chorób sercowo-naczyniowych, które mogą być nasilane przez obciążenia wynikające z charakteru pracy.

Ponadto z dniem 5 maja 2025 r. wprowadzono do POZ nowe świadczenie „Moje zdrowie – bilans zdrowia osoby dorosłej”, które stanowi istotne narzędzie wspierające wczesne wykrywanie zaburzeń zdrowotnych. Program jest dostępny dla wszystkich świadczeniodawców udzielających świadczeń gwarantowanych, mających podpisane umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia na realizację świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, do których pacjenci złożyli deklaracje wyboru. Program jest elementem systemowego podejścia do profilaktyki chorób przewlekłych, w tym chorób układu krążenia oraz promocji zdrowego stylu życia.

Podsumowując, obecnie ocena ryzyka zdrowotnego w związku z wykonywaną pracą opiera się na przeprowadzanej ocenie ryzyka zawodowego, która jest obligatoryjnie realizowana w

celu określenia wszystkich czynników niebezpiecznych, szkodliwych oraz uciążliwych występujących na danym stanowisku pracy.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/